ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук _____ Яна РАЄВСЬКА «22» серпня 2025 р.	**СХВАЛЕНО** на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р. Завідувач кафедри _____ Іван БАХОВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТУ»

Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Освітня кваліфікація:	магістр філології
Освітньо-професійна програма:	Англійська мова і література (друга мова – німецька)

Київ – МАУП – 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Перекладацький аналіз тексту
Шифр і назва спеціальності	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Освітньо-професійна програма	Англійська мова і література (друга мова – німецька)
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів і годин	4 кредити ЄКТС / 120 годин. Лекції: 20 годин; практичні (семінарські) заняття: 14 годин; самостійна робота: 86 годин
Термін вивчення дисципліни	1 курс, II семестр
Мова викладання	англійська, українська
Вихідний рівень володіння мовою	англійська мова – не нижче В2 (CEFR)
Вид підсумкового контролю	залік (за результатами поточного контролю)
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Курбанова О. С.
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент,
Посада	доцент кафедри
Дисципліни, які викладає НПП	Порівняльна стилістика, функціонально-стильові труднощі перекладу, перекладацький аналіз
Напрями наукових досліджень	Літературознавство, перекладознавство
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців (ORCID, Google Scholar)	
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	
E-mail	
Контактний телефон	
Телефон кафедри	
Комунікація зі здобувачами (e-mail, месенджери, консультації, очні зустрічі)	

Структура курсу

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Перекладацький аналіз тексту» належить до вибіркових освітніх компонентів (ВК 2.3) освітньо-професійної програми «Англійська

мова і література (друга мова – німецька)» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності В11 «Філологія» (спеціалізація В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська») і вивчається у ІІ семестрі (1 курс). Здобувач обирає її з блоку вибору як альтернативу дисципліні «Теорія перекладу». Курс спрямований на формування вмінь здійснювати передперекладацький аналіз тексту: визначення екстралінгвальних і інтралінгвальних чинників, типу й жанру тексту, комунікативної мети, перекладацьких труднощів і стратегії перекладу, а також зіставний аналіз оригіналу та перекладу і перекладацький коментар.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: методика перекладацького аналізу тексту та вибору стратегії перекладу.

Мета курсу: сформувати в здобувачів уміння здійснювати комплексний перекладацький аналіз тексту та обґрунтовувати перекладацькі рішення.

Завдання навчальної дисципліни:

– ознайомити з моделями перекладацького аналізу тексту;
– навчити визначати екстралінгвальні та інтралінгвальні чинники;
– сформувати вміння визначати тип, жанр і функцію тексту;
– навчити виявляти перекладацькі труднощі;
– сформувати вміння обирати стратегію перекладу;
– навчити здійснювати зіставний аналіз оригіналу й перекладу;
– розвинути навички написання перекладацького коментаря.

Пререквізити навчальної дисципліни: «Техніка перекладу з основної іноземної мови (англійської)», «Актуальні питання перекладознавства».

Постреквізити навчальної дисципліни: перекладацька практика, переддипломна практика, підготовка та захист кваліфікаційної роботи.

Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації). ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних. ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

Зміст навчальної дисципліни

Навчальним планом передбачено лекції (20 год.), практичні (семінарські) заняття (14 год.) та самостійну роботу (86 год.). Форма підсумкового контролю – залік.

Методи навчання: лекції (проблемна, лекція-практикум); практичні заняття; аналіз текстів; зіставний аналіз перекладів; кейс-метод; групова робота; використання корпусів.

Методи оцінювання: перекладацький аналіз текстів; перекладацький коментар; зіставний аналіз; усне опитування; тестовий контроль (модульні контрольні роботи); захист індивідуального науково-дослідного завдання; самоконтроль і взаємооцінювання; залік.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Лекції, год.	Практичні (семінарські), год.	Самост. робота, год.
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади перекладацького аналізу				
Тема 1.	Перекладацький аналіз тексту: мета, етапи, моделі (функціональна модель К. Норд, інші підходи).	3	2	10
Тема 2.	Екстралінгвальні чинники: автор, адресат, мета, канал, місце, час, мотив; translation brief.	3	2	11
Тема 3.	Інтралінгвальні чинники: тема, зміст, композиція, лексика, синтаксис, супрасегментні засоби.	2	2	11
Тема 4.	Тип, жанр і функція тексту; жанрові конвенції в мові оригіналу й мові перекладу.	2	1	11
Модульна контрольна робота 1				
Змістовий модуль 2. Перекладацький аналіз на практиці				
Тема 5.	Перекладацькі труднощі: лексичні, граматичні, стилістичні, культурні; прогнозування проблем.	3	2	11
Тема 6.	Вибір стратегії перекладу та перекладацьких рішень; обґрунтування.	3	2	11
Тема 7.	Зіставний аналіз оригіналу та перекладу; корпусні методи.	2	2	11

Тема 8.	Перекладацький коментар: структура, вимоги, оформлення.	2	1	10
Модульна контрольна робота 2				
Разом:		**20**	**14**	**86**

Самостійна робота (86 год.) забезпечує систематичне формування навичок перекладацького аналізу. Основними видами самостійної роботи є: аналіз текстів різних жанрів; складання translation brief; зіставний аналіз перекладів; написання перекладацьких коментарів; виконання ІНДЗ; підготовка до модульних контрольних робіт і заліку.

Розподіл самостійної роботи за темами

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю
Тема 1	Опрацювання моделі перекладацького аналізу К. Норд; схема аналізу.	10	Схема аналізу
Тема 2	Складання translation brief для трьох текстів.	11	Translation brief
Тема 3	Інтралінгвальний аналіз фрагмента тексту.	11	Письмовий аналіз
Тема 4	Визначення типу, жанру й функції п'яти текстів.	11	Аналітична таблиця
Тема 5	Виявлення перекладацьких труднощів у тексті (2000 знаків).	11	Перелік труднощів
Тема 6	Обґрунтування стратегії перекладу для двох текстів різних жанрів.	11	Письмове обґрунтування
Тема 7	Зіставний аналіз оригіналу та опублікованого перекладу.	11	Письмовий аналіз
Тема 8	Написання перекладацького коментаря; оформлення та подання ІНДЗ.	10	Коментар, захист ІНДЗ
Разом		**86**	

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) – комплексний перекладацький аналіз тексту (3000–4000 знаків) обраного жанру: 1) екстра- та інтралінгвальний аналіз; 2) перекладацькі труднощі; 3) стратегія перекладу; 4) власний переклад; 5) перекладацький коментар; 6) презентація.

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення

Для якісного викладання та опанування курсу використовуються: мультимедійні лекційні аудиторії, лінгафонний кабінет і комп'ютерний клас із ліцензійним пакетом Microsoft Office та необхідним програмним забезпеченням; доступ до мережі Інтернет (у т. ч. безкоштовна мережа Wi-Fi); наукова бібліотека Академії. Використовується офіційний сайт МАУП http://maup.com.ua, система електронного навчання Moodle, платформа Microsoft Teams, паралельні корпуси та корпусні менеджери, електронні словники.

Форми і методи контролю

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюється під час лекційних і практичних (семінарських) занять і має на меті систематичну перевірку засвоєння теоретичного матеріалу та сформованості практичних умінь. Формами поточного контролю є: перекладацький аналіз текстів; translation brief; зіставний аналіз; перекладацький коментар; тестування; виконання завдань для самостійної роботи; модульні контрольні роботи; виконання та захист індивідуального науково-дослідного завдання.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, дискусія, презентація, захист завдань); письмовий контроль; тестовий контроль; взаємне рецензування; спостереження; проблемні завдання.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі заліку, який виставляється за результатами поточної навчально-пізнавальної діяльності здобувача протягом семестру (до 100 балів) за умови виконання всіх передбачених видів робіт. Здобувач, який набрав менше ніж 60 балів, має право скласти залікову роботу в порядку, визначеному нормативними документами Академії. Дисципліна вважається опанованою, якщо здобувач набрав не менше ніж 60 балів зі 100.

Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації. Оцінювання результатів навчання здійснюється за модульно-рейтинговою системою із застосуванням 100-бальної шкали. Максимальна кількість балів, яку може накопичити здобувач за всі види навчальної роботи, становить 100.

Таблиця розподілу балів з навчальної дисципліни

Вид навчальної роботи	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	Разом
Робота на лекційних і практичних (семінарських) заняттях і самостійна робота	25	25	–	50
Модульна контрольна робота	15	15	–	30
Індивідуальне науково-дослідне завдання (комплексний перекладацький аналіз)	–	–	20	20
Поточний контроль разом	**40**	**40**	**20**	**100**
Разом				**100**

Розподіл балів. Поточна діяльність оцінюється до 100 балів (50 – робота на лекційних і практичних (семінарських) заняттях та самостійна робота, 30 – дві модульні контрольні роботи, 20 – індивідуальне науково-дослідне завдання). Мінімальна сума балів для отримання заліку становить 60.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі й містить тестові завдання та практичне завдання (перекладацький аналіз короткого тексту) у межах відповідного змістового модуля. Оцінювання: «відмінно» (A) – правильно виконано понад 90 % завдань; «дуже добре» (B) – 82–89 %; «добре» (C) – 75–81 %; «задовільно» (D) – 68–74 %; «достатньо» (E) – 60–67 %; «незадовільно» (FX) – менше 60 %. Відсутність роботи – 0 балів.

Критерії оцінювання перекладацького аналізу. Оцінюються: повнота врахування чинників; коректність визначення типу й жанру; точність виявлення труднощів; обґрунтованість стратегії.

Критерії оцінювання перекладацького коментаря. Оцінюються: структурованість; аргументованість рішень; використання термінології; мовна правильність.

Критерії виставлення заліку. Залік («зараховано») виставляється здобувачеві, який виконав усі передбачені силабусом види навчальної роботи, написав обидві модульні контрольні роботи, подав і захистив ІНДЗ та набрав за семестр не менше ніж 60 балів. Оцінка «не зараховано» виставляється здобувачеві, який набрав менше ніж 60 балів або не виконав обов'язкових видів робіт.

Критерії оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання (до 20 балів). Оцінюються: повнота та якість виконання всіх складників завдання; коректність

використання фахової термінології; обґрунтованість рішень і висновків; самостійність виконання; дотримання академічної доброчесності; якість публічного захисту та відповідей на запитання.

Заохочувальні (бонусні) бали. За участь у конкурсах, олімпіадах, наукових конференціях і публікацію тез або статей з перекладознавства здобувачеві за рішенням кафедри можуть нараховуватися заохочувальні бали. Заохочувальні бали не включаються до основної таблиці розподілу балів; один захід є підставою для нарахування балів лише за один найбільш значущий освітній компонент.

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для іспиту)	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	дуже добре	зараховано
75–81	C	добре	зараховано
68–74	D	задовільно	зараховано
60–67	E	достатньо	зараховано
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про освіту» та нормативних документів Академії https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/akademichna-dobrochesnist.html. Усі переклади, перекладацькі коментарі та аналітичні роботи мають бути виконані самостійно. Подання машинного перекладу без постредагування, опублікованого перекладу іншої особи або згенерованого тексту як власного є порушенням академічної доброчесності. За порушення передбачено академічну відповідальність згідно з нормативними документами Академії: повторне проходження оцінювання та / або повторне вивчення відповідного освітнього компонента.

Політика щодо відвідування та запізнень. Відвідування лекційних і практичних (семінарських) занять є обов'язковим. У разі пропуску здобувач самостійно опрацьовує матеріал і відпрацьовує пропущені заняття у визначений викладачем спосіб. Систематична активна робота на заняттях враховується під час підсумкового оцінювання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Завдання виконуються у встановлені терміни. Роботи, подані з порушенням дедлайну без поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Перескладання незадовільних результатів здійснюється у порядку, визначеному нормативними документами Академії https://drive.google.com/file/d/1WqTVIzoBYxjlu3q0UPXsjU4oFT726Cd1/view.

Політика щодо оскарження. Здобувач має право на вмотивоване оскарження результатів оцінювання у порядку, визначеному нормативними документами Академії, звернувшись до викладача, завідувача кафедри або гаранта освітньо-професійної програми https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf.

Політика використання цифрових інструментів та інструментів штучного інтелекту. Використання електронних словників, термінологічних баз, корпусів, CAT-

інструментів, систем машинного перекладу й генеративного штучного інтелекту допускається як складова сучасної перекладацької технології за умови прозорого декларування такого використання та обов'язкового критичного постредагування результату здобувачем. Під час аудиторних контрольних заходів, модульних контрольних робіт і залікової роботи використання систем машинного перекладу та штучного інтелекту не дозволяється, якщо інше не передбачено умовами завдання https://drive.google.com/file/d/1r74_4CHxDx1bpAvw8X4AvaqLSGWbyaYd/view.

Політика сталого розвитку. Викладання дисципліни узгоджується із Цілями сталого розвитку ООН (Sustainable Development Goals) та принципами відповідальної науки https://sustainability.maup.com.ua/. Зміст курсу співвідноситься з Ціллю 4 «Якісна освіта» (професійна компетентність і навчання впродовж життя), Ціллю 8 «Гідна праця та економічне зростання» (навички для ринку мовних послуг), Ціллю 10 «Зменшення нерівності» (подолання мовних бар'єрів) та Ціллю 17 «Партнерство заради стійкого розвитку» (міжнародна комунікація та співпраця). Під час навчання заохочується повага до культурного розмаїття, інклюзивність, гендерно чутлива мова та ощадливе використання ресурсів.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичне забезпечення дисципліни включає: силабус дисципліни; методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів (окремий документ), що містять завдання для самостійної роботи за темами, питання для самоперевірки, вимоги до індивідуального науково-дослідного завдання та критерії оцінювання; конспект лекцій; банк завдань для модульних контрольних робіт; добірку навчальних матеріалів і текстів для практичних занять.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Munday J., Pinto S. R., Blakesley J. Introducing Translation Studies: Theories and Applications. 5th ed. London ; New York : Routledge, 2022.

2. Pym A. Exploring Translation Theories. 3rd ed. London ; New York : Routledge, 2023.

3. Bowker L. De-mystifying Translation: Introducing Translation to Non-translators. London ; New York : Routledge, 2023.

4. Ворова Т., Алісеєнко О., Мудренко Г. Theory and Practice of Translation: Reading Collection (Non-Adapted Texts). Теорія і практика перекладу : хрестоматія. Дніпро : Біла К. О., 2023. 64 с.

5. Крамар В. Б. Вступ до перекладознавства (прикладні аспекти) : збірник вправ. Хмельницький, 2025. 82 с.

Додаткова література

1. The Routledge Handbook of Translation and Methodology / ed. by F. Zanettin, C. Rundle. London ; New York : Routledge, 2022.

2. McEnery T., Brezina V. Fundamental Principles of Corpus Linguistics. Cambridge : Cambridge University Press, 2022.

3. Bennett A., Royle N. An Introduction to Literature, Criticism and Theory. 6th ed. London ; New York : Routledge, 2023.

4. The Translation Studies Reader / ed. by L. Venuti. 4th ed. London ; New York : Routledge, 2021.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: http://maup.com.ua
2. Cambridge Dictionary. URL: https://dictionary.cambridge.org
3. IATE – Interactive Terminology for Europe. URL: https://iate.europa.eu
4. Linguee. URL: https://www.linguee.com
5. The Journal of Specialised Translation (JoSTrans). URL: https://www.jostrans.org
6. Google Scholar. URL: https://scholar.google.com

Рекомендовані джерела інформації оновлюються щороку.

Розробник (-и) силабусу:
Курбанова О.С. Кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри
_____
(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)
Викладач:
Курбанова О.С. Кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри
_____
(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу.
Протокол від «27» серпня 2025 р. №1